

**АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
рішення Слобожанської селищної ради
«Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території
Слобожанської об'єднаної територіальної громади на 2019 рік»**

I. Визначення проблеми

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Податкового кодексу України повноваження щодо встановлення місцевих податків і зборів, у тому числі плати за землю, покладені на органи місцевого самоврядування.

Податковим законодавством передбачені граничні розміри ставок земельного податку та орендної плати за землю, а органам місцевого самоврядування надані повноваження щодо встановлення їх конкретних розмірів у межах, визначених чинним законодавством.

Проблема, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання господарських відносин, полягає у визначенні конкретних розмірів ставки земельного податку та орендної плати за використання земель, що перебувають у власності територіальної громади, виходячи з основних засад податкового законодавства України.

Крім того, органи місцевого самоврядування мають повноваження щодо встановлення податкових пільг відносно різних категорій землевласників і землекористувачів. Тому, тільки відповідним рішенням селищної ради, ухваленим у терміни, визначені податковим законодавством України, можливе вирішення зазначеної проблеми. Інших механізмів, у тому числі й ринкових, спрямованих на розв'язання проблеми, в Україні на сьогоднішній день немає.

Діючим регуляторним актом, що регулює встановлення ставок податку за земельні ділянки на території громади, є рішення Слобожанської селищної ради від 26 січня 2017 року № 686-16/VII.

Плата за землю є одним з основних джерел наповнення загального фонду бюджету територіальної громади. Надходження плати за землю характеризуються позитивною динамікою. У 2016 році надходження плати за землю склали 21 603,1 тис.грн., або 9,3% від доходів загального фонду бюджету територіальної громади (без урахування офіційних трансфертів), у 2017 році 26 146,5 тис.грн. (8,4%).

**Динаміка надходження плати за землю до бюджету
Слобожанської селищної територіальної громади**

Назва податку	Код бюджетної класифікації доходів бюджету	Фактичні надходження до бюджету громади, тис. грн		
		2016 рік	2017 рік	відхилення (+, -)
1	2	3	4	5
Земельний податок з юридичних осіб	18010500	1 967,8	6 480,1	4 512,3
Орендна плата з юридичних осіб	18010600	17 528,9	17 198,8	-330,1
Земельний податок з фізичних осіб	18010700	473,0	741,5	268,5
Орендна плата з фізичних осіб	18010900	1 633,4	1 726,1	92,7
Разом плати за землю		21 603,1	26 146,5	4 543,4
Всього надходжень до загального фонду (без урахування офіційних трансфертів)		231 528,2	312 147,9	80 619,7

Питома вага плати за землю у власних доходах загального фонду бюджету, %		9,3	8,4	-0,9
--	--	-----	-----	------

З метою забезпечення єдиного підходу до податкових ставок вбачається доцільним встановлення ставок земельного податку відповідно до видів цільового призначення земель та згідно з Класифікацією видів цільового призначення земель, затвердженою наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 23 липня 2010 року №548.

Відповідно до п. 284.1 ст. 284 ПКУ з 2015 року органам місцевого самоврядування надано право встановлювати пільги зі сплати за землю, не встановлених ПКУ. Враховуючи зазначене, пільги з плати за землю встановлюються на 2019 рік ПКУ та вказаним рішенням.

Такі пільги надаються з метою:

- зменшення податкового навантаження на суб'єктів-споживачів послуг, що надаються комунальними підприємствами громади;
- підтримки громадських та благодійних організацій, створених відповідно до законодавства України, діяльність яких не передбачає отримання прибутку;
- зменшення дотацій з державного або місцевого бюджетів органам державної влади та місцевого самоврядування.

Вирішення питання можливе шляхом ухвалення рішення селищної ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Слобожанської об'єднаної територіальної громади на 2019 рік».

Визначення основних груп (підгруп), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	Шляхом забезпечення умов для покращення рівня соціальної захищеності територіальної громади за рахунок прогнозованих надходжень до місцевого бюджету від сплати земельного податку	-
Держава, Органи місцевого самоврядування	1. Шляхом встановлення пільг державним та комунальним підприємствам, установам та організаціям. 2. Шляхом надання права органам місцевого самоврядування встановлювати розміри ставок земельного податку, розмір орендної плати та пільг зі сплати за землю	-
Суб'єкти господарювання	1. Шляхом установавання ставок земельного податку для суб'єктів господарювання-платників земельного податку, які мають земельні ділянки у власності або користуванні. 2. Шляхом надання суб'єктам господарювання пільг зі сплати за землю на підставі ПКУ та ухвалення рішення за цим проектом	-

У разі відсутності регулювання, не буде забезпечено врегульовано порядок справляння плати за землю та надання пільг по даному податку. Негативний вплив буде спрямований на виконання дохідної та видаткової частини бюджету громади, оскільки відсутність додаткових надходжень до його бюджету ставить під загрозу виконання цільових програм, що фінансуються з бюджету громади.

II. Цілі державного регулювання

Цілями регуляторного акту є:

- встановлення ставок земельного податку та пільг за користування земельними ділянками територіальної громади;
- забезпечення соціально-економічного розвитку, подальшого регулювання земельних відносин, використання земельного ресурсу в інтересах територіальної громади;
- отримання додаткового фінансового ресурсу для вирішення соціально-економічних питань розвитку ОТГ, підвищення соціальних стандартів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

В процесі пошуку альтернативних способів досягнення визначених цілей доцільно розглянути такі можливості:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1: не прийняття регуляторного акту	Збереження наявного стану, за якого плата за землю має справлятися на підставі рішення Слобожанської селищної ради від 26 січня 2017 року № 686-16/VII. Проте, по закінченню 2018 року рішення про встановлення земельного податку буде скасовано як таке, що не пройшло регуляторну процедуру і не поширюється на подальші періоди. Відповідно до пп.12.3.5 п. 12.3 ст. 12 ПКУ податок буде справлятися, виходячи з норм ПКУ із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю
Альтернатива 2: прийняття запропонованого проекту акта	Забезпечує досягнення цілей державного регулювання. Дозволить збільшити надходження до бюджету територіальної громади для виконання цілей Стратегічного плану розвитку громади та затверджених Програм розвитку громади

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів органу місцевого самоврядування:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні. Недоотримання додаткових надходжень до місцевого бюджету	Ця альтернатива є неприйнятною, оскільки ухвалений у 2017 році й діючий у 2018 році регуляторний акт не відповідає вимогам ПКУ, зі змінами, та не дає можливості визначити розміри ставок податку за земельні ділянки відповідно до видів цільового призначення земель згідно з Класифікацією видів цільового призначення земель, затвердженою наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 23 липня 2010 року № 548.
Альтернатива 2	Визначення обґрунтованих ставок земельного податку за користування земельними ресурсами територіальної громади. Додаткові надходження до бюджету, що забезпечить фінансування заходів цільових програм	Витрати на інформування платників податку з питань державного регулювання

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: не прийняття регуляторного акту	Податок буде сплачуватися із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю.	Зниження якості та безпеки проживання в громаді
Альтернатива 2: прийняття запропонованого проекту акта	Підвищення добробуту членів громади, забезпечення надання якісних послуг жителям громади та безпеки проживання	збільшення надходжень від плати за землю

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	7	7	5	135	154
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	4,5	4,5	3,3	87,7	100,0

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: не прийняття регуляторного акту	Відсутні, оскільки розмір ставок і пільг не встановлено	Сплата податку за ставками, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю
Альтернатива 2: прийняття запропонованого проекту акта	Перегляд ставок та пільг по земельному податку	Сплата податку за затвердженими ставками

Вибір оптимального альтернативного способу здійснюється з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей. Оцінка ступеня досягнення визначених цілей визначається за 4-бальною системою, де:

4 бали – цілі ухвалення регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою (проблеми більше не буде);

3 бали – цілі ухвалення регуляторного акта можуть бути досягнуті майже повною мірою (усіх важливих аспектів проблеми не буде);

2 бали – цілі ухвалення регуляторного акта можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, але деякі важливі та критичні її аспекти залишаться невирішеними);

1 бал – цілі ухвалення регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема залишається).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1: не прийняття регуляторного акту	1	Суперечить вимогам Податкового кодексу України
Альтернатива 2: прийняття запропонованого проекту акта	4	Повністю відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Забезпечує досягнення цілей державного регулювання

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи в рейтингу
Альтернатива 1: не прийняття регуляторного акту	Відсутні	Податок буде сплачуватися із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю	У разі залишення існуючої ситуації без змін проблема буде не вирішена, поставлена ціль не буде досягнута.
Альтернатива 2: прийняття запропонованого проекту акта	Для органу місцевого самоврядування в частині приведення регуляторного акта до норм податкового законодавства в частині справляння земельного податку та встановлення пільг, збільшення дохідної частини бюджету громади. Для СГ в частині економії часу	Витрати робочого часу спеціалістів, пов'язані з підготовкою регуляторного акта; витрати на інформування платників податку складуть 4,4 тис.грн	Регуляторний акт відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Забезпечує досягнення встановлених цілей.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1: не прийняття регуляторного акту	Неприйнятна альтернатива з огляду на те, що проблему не вирішено	-
Альтернатива 2: прийняття запропонованого проекту акта	Прийняття даного регуляторного акта забезпечить врегулювання порушеного питання з дотриманням вимог податкового законодавства. Сприяє досягненню цілей регулювання, повністю вирішує проблему	Вплив зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта не очікується.

V. Механізми та заходи, що забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Запропонований проект рішення розроблено з метою врегулювання питання з дотриманням вимог податкового законодавства України при справлянні плати за землю суб'єктами господарювання та фізичними особами на території громади.

Представлений проект регуляторного акта відповідає принципам державної регуляторної політики. Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про встановлені проектом рішення ставки та пільги земельного

податку шляхом оприлюднення на офіційному сайті селищної ради, а після затвердження регуляторного акта – в засобах масової інформації.

Запропонований регуляторний акт містить сукупність правових та організаційних заходів цілеспрямованого впливу на діяльність суб'єктів господарювання з метою узгодження інтересів учасників під час справляння земельного податку на території Слобожанської селищної територіальної громади.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

У загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, найбільша питома вага припадає на суб'єктів мікро та малого підприємництва, що викликає потребу здійснення розрахунку витрат на запровадження регулювання.

ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проводилося розробником у період з травня по червень 2018 року.

№ з/п	Вид консультації	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Розробником регуляторного акта направлено запити до комісій: з питань планування фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку; з питань житлово-комунального господарства, комунальної власності, промисловості, підприємництва, транспорту, зв'язку та сфери послуг; з питань містобудування, будівництва, земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища	17	Аналітично визначено кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання; розглянуто способи обрахування бюджетних витрат та витрат суб'єктів господарювання, що враховуються при підготовці проекту регуляторного акта
2	Публічні консультації на засіданні Координаційної ради місцевого економічного розвитку Слобожанської селищної територіальної громади	9	Розглянуто пропозиції щодо обрахування витрат малого підприємництва, що були враховані при підготовці проекту регуляторного акта

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

- кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання, – 140, у тому числі: малого підприємництва – 5 та мікропідприємництва – 135;
- питома вага суб'єктів малого та мікропідприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив, – 91,0%.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання:

№ з/п	Витрати	січень – грудень 2019 року
1	Придбання необхідного обладнання, грн	Дія регуляторного акта не передбачає витрат
2	Витрати, пов'язані з адміністративними процедурами суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування, грн; <i>8 год. x 3 723,00 грн* : 160 год. (на місяць) = 186,15 грн</i>	186,15 грн
3	Кількість суб'єктів малого підприємництва, на які буде поширено регулювання, одиниць	154
4	Сумарні витрати суб'єктів малого підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання), грн	28 667,10 грн

* Для розрахунку витрат застосовується мінімальний розмір заробітної плати, встановлений Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік»- 3723,00 грн.

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва:

№ з/п	Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва)	Планові витрати часу на процедуру, годин	Вартість часу співробітника ОМС відповідної категорії (зарплата), грн/ годин	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання за рік, грн
1	Підготовка оголошення в засоби масової інформації про оприлюднення проекту регуляторного акта: <i>3 500,00грн. (посадовий оклад) : 160 год. (на місяць)=21,88 грн; 0,4 год. x 21,88 грн = 8,75 грн</i>	0,4	21,88	1	-	8,75
2	Вартість робіт, пов'язаних з друкуванням проекту регуляторного акта та прийнятого рішення селищної ради в друкованих виданнях, грн	-	-	2	-	4400,00
	Разом за рік	-	-	-	-	4408,75

4. Сумарні витрати, що виникають на виконання вимог регулювання

№ з/п	Показник	Перший рік регулювання
1	Сумарні витрати суб'єктів малого підприємництва на виконання запланованого регулювання, грн	28 667,10 (дані М-Тесту)
2	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва, грн	4 408,75 (дані з таблиці «Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва»)
3	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання, грн	33 075,85

5. Розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Пом'якшувальні заходи не розроблялися.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Строк дії регуляторного акту – січень-грудень 2019 року. Даний регуляторний акт розроблено на виконання вимог пункту 4 розділу XIX ПКУ, з метою створення умов для збільшення надходжень до бюджету та забезпечення збалансованості бюджету на наступний бюджетний рік.

Відповідно до пп. 12.3.4. п. 12.3 ст. 12 ПКУ рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передусе бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та зборів або змін (плановий період). В іншому разі норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

У разі якщо селищна рада не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів, такі податки до прийняття рішення справляються із застосуванням їх мінімальних ставок, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передусе бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Основними показниками результативності регуляторного акта є:

- часові витрати на ознайомлення з регуляторним актом;
- кількість суб'єктів господарювання та фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;
- рівень поінформованості суб'єктів господарювання та громадян з оновних положень акта.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності даного регуляторного акта буде здійснюватися у листопаді 2019 року шляхом розгляду статистичних даних, а саме: кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта; рівень поінформованості суб'єктів господарювання та громадян з основних положень акта; часові витрати на ознайомлення з регуляторним актом.

Секретар селищної ради

Л.В. Лагода

Розробник: начальник відділу земельних відносин
виконавчого комітету Слобожанської
селищної ради

С.В. Сакун